THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
S. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper In The Province of Ontario
PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING Co. Ltd.
251—253 Queen Street West — Telephone Adelaide 8967
Subscription Rates — $6 PER YEAR, — $3.50 SIX MONTHS
Single Copy — 3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O, Toronto Ont. January 22nd 1913

וויכטיגע פאסירונגען פון דער וואך

פראנקרייך, דייטשלאנד, און רוסלאנד, זענען אין פארלויף פון דער וואך ווידער געוועזען די הויפט־פיגורען אין דער פאליטישער וועלט, באזונדערס דייטשלאנד און פראנקרייך.

אין פראנקרייך קומט פאר א שטילער פארלאמענטארישער קריזיס, וואס קען באטראכט ווערען אלס דער אנהויב פונ'ם סוף פון דער הערריא רעגיערונג.

הערריא'ס רעגיערונג באשטעהט פון א בלאק פון די לינקע עלעמענטען, נו האט פאסירט א קריזיס אינ'ם וויכטיגסטען דעפארטמענט פונ'ם קאבינעט — דער פינאנץ דעפארטמענט. ניט נאר האט דער מיניסטער רעזיגנירט, נאר דאס וואס הערריא האט אויך געוואלט ארויסלאזען מעהר פאפיר־געלט פאר דער פראנצויזישער רעגיערונגס־באנק, מעהר ווי דאס געזעץ ערלויבט. און דערצו איז נאך הערריא'ס שארפסטער געגנער — מילעראן, ערוועהלט געווארען אינ'ם סענאט, געפיהרט צו נייע אטאקעס אויף דער הערריא רעגיערונג.

דערווייל האט נאך הערריא דאנערשטאג באקומען ביי אן אפשטימונג אין פארלאמענט, א קליינע מאיאריטעט, אבער דאמאלסט ווען מען דארף זיך שטיצען אויף א בלאק, און באזונדערס אין פראנקרייך, וואו די פאליטישע ווינטען בייטען זיך גאנץ שנעל, איז די רעגיערונג ניט קיין אזא זיכערע.

און פונקט ווי פראנקרייך שטעהט אויפ'ן שוועל פון וויכטיגע פאליטישע פאסירונגען, אזוי איז עס אויך מיט דייטשלאנד, וואו א דאנק א נייעם פאליטישען צוג איז די גאנצע רעפובליקאנישע פארם געשטעלט געווארען אין געפאהר.

ווען אין דייטשלאנד זענען לעצטענס פארגעקומען די פרעזידענט־וואהלען, האבען די רעפובליקאנער געצייגען א מאיאריטעט שטימען איבער די מאנארכיסטען, און מען האט דארום געגלויבט, אז די ערוועהלונג פון א רעפובליקאנישען פרעזידענט איז געזיכערט ביי די קומענדע וואהלען. מען איז אויך געקומען צו אן איינסגלייך אין די רעפובליקאנישע רייהען, דער סאציאליסטישער קאנדידאט בראון איז ערוועהלט געווארען אלס פרעמיער פון פרייסען, און די פארשטענדיגונג איז געוועזען אז דער איינציגער געאייניגטער פרעזידענט־קאנדידאט פון אלע רעפובליקאנישע פארטייען, וועט זיין מארקס, מיט א געגענקאנדידאט פון די מאנארכיסטען דר. יארעס.

האט אבער פאסירט, אז די מאנארכיסטען האבען צוריקגעצויגען זייער ערשטען קאנדידאט, און אנשטאט איהם שטעלען זיי גאר ארויס דעם געוועזענעם קריעגס־העלד אין דייטשלאנד'ס מלחמה־אפגאט, פעלד־מארשאל פאן הינדענבורג, און לויט מאנכע ידיעות זאל ער אפילו האבען איינגעוויליגט צו קאנדידירען אויף וועלהעלם'ס א וואונק. הינדענבורג'ס קאנדידאטור פארגרעסערט בלי שום ספק די שאנסען פון די מאנארכיסטען, און מען קען שוין דארום מיט אזא זיכערהייט ניט רעדען וועגען א רעפובליקאנישען זיעג.

אין אויך רוסלאנד האט לעצטע וואך באוויזען וויכטיגע פאליטישע סימפטאמען.

פונקט ווי מיט א וואך צוריק איז געוועזען וויכטיג די ידיעה, אז רוסלאנד האט געגעבען מעהר פריווילעגיעס דעם פריוואטען האנדעל, אזוי איז אויך אין דער פארגאנגענער וואך אנגעקומען א וויכטיגע ידיעה, אז אינ'ם מאסקווער סאוויעט, דער וויכטיגסטער פון גאנץ רוסלאנד, איז בשעת די לעצטע וואהלען שטארק פארגרעסערט געווארען די צאהל פון ניט־קאמוניסטישע דעלעגאטען.

אין דאס באוויזט, אז אויך אין רוסלאנד הויבט אן צו ווערען ליכטיגער, און לאזט נאר די דיקטאטארישע רעגיערונג עטוואס נאך איהר קאמוניסטישע אונטערדריקונג דאן געפינט אויך דארטען דער דעמאקראטישער געדאנק אן אויסדרוק.

* * *

באלפור'ס רייזע האט זיך דאך געענדיגט מיט אומרוהען. די אראבישע העצעס און אלע זייערע אונטערשטיצער, איינשליסענדיג זייערע מאסקווער פריינט, איז געלונגען דאס בלוטיגע שפיעל דורכצופיהרען, אויב ניט אין ארץ ישראל גופא, איז כאטש אין דמשק, סיריען, וואו באלפור איז געקומען צו באזוך.

עטליכע טויטע און א צאהל פארוואונדעטע זענען דער רעזולטאט פון די אומרוהען, וועלכע זענען פארגעקומען ארום דעם האטעל, וואו באלפור איז איינגעשטאנען.

און ווען די געשיכטע פון די דאזיגע אלע העצעס און פארגאסען בלוט, וועט אמאהל געשריעבען ווערען, וועט אויך קלאהר ווערען די ראליע פון די שולדיגע, אפילו פון אזעלכע וועלכע פאראדירען יעצט אונטער דער מאסקע פון וועלט־באפרייער.

* * *

א אידישער דאקטאר אין קישענעוו זאגט אפ זיין טויטען קערפער פאר'ן רומענישען אוניווערזיטעט, כדי צו באווייזען מיט דעם, אז די טענות פון די רומענישע אנטיסעמיטען זענען פאלש.

א באוועגונג געגען אידישע סטודענטען אין פראנקרייך און אין דער פראנצויזישער אקאדעמישער וואכענשריפט „דער פראנצויזישער סטודענט", אגיטירט מען געגען דעם וואס די פראנצויזישע אוניווערזיטעטען ווערען יעצט פארפלייצט פון אידען, געקומענע פון אנדערע לענדער.

א ידיעה, אז די שפאנישע רעגיערונג וויל האבען צוריק אלס בירגער די אידען, וועלכע שטאמען אפ פון יענע אידישע פאמיליעס, וועלכע זענען ארויסגעשיקט געווארען פון שפאניען אינ'ם פופצעהנטען יאהרהונדערט.

פארשיעדענע נייעסען, וועלכע קומען פון פארשיעדענע ווינקלען פון דער וועלט — זיי דעקען אבער גענוג אויף דאס בילד פונ'ם אידישען לעבען, מיט'ן גאנצען טרויער און פרייד דערפון.

* * *

און אויך אין אונזער אייגענער קאנאדע איז די וואך ניט אוועק אהן וויכטיגע פאסירונגען.

אין בריטיש קאלאמביא האט מען אנגעהויבען פארפאלגען די דוכאבארען, וועלכע ווילען ניט שיקען זייערע קינדער אין די רעגירונגס־שולען.

אין אונזערע אנטאריער רעגיערונגס־קרייזען האט מען ענטדעקט נייע געלט־שווינדלען פון די געוועזענע רעגיערונגען, און די לעגיסלאטור האט אויך אנהויב וואך ארויסגעוויזען א מעהר פריינדליכערע שטעלונג צו די פראנצויזען אין אנטאריא, בנוגע דאס לערנען פראנצויזיש מיט די קינדער פון די אנטאריער „פרענטש־קענעדיענס".

עס איז געוועזען אן ערב פסח וואך, א וואך ווען מען פארענדיגט מעהרסטענס געוויסע ארביטען, אזוי צו זאגען א ריינינגונגס־וואך אפילו אינ'ם פאליטישען זין, דא און דארט אבער האט זיך עס דאך אויסגעציבענם מיט עטוואס וויכטיגעס.

צו לעבען מיר אין משיח'ס צייטען?

די גאולה ציהט זיך פון 1914 ביז 1928. — דערדרייטע עפאס וועגען משיח'ן. — דער גלויבען אין משיח'ס קומען האט פארלייכטערט אידען די צרות אין גלות. — משיח דארף קומען און רעזולטאט פון א מלחמה. — אליהו וועט ניט קומען אין אן ערב שבת, — משיח ערווארטעט אין נאפאלעאנס שווערע מלחמה צייטען. — דניאל'ס נבואה — דער חשבון פון מלבים. — אידישע צרות דארפען נאך מעהר שטארקער ווערען פאר משיח'ס קומען. — די מלחמה פון 1924 איז די מלחמה פון גוג ומגוג. דער סלאנימער רבי האט געווארט אויף משיח'ן, אז ער זאל גיכער קומען

פון ש. סעגאלאוויטש (אמיצי)

מיט 1855 יאהר צוריק האבען די רוימישע יעגער, געפיהרט פון די צעזארן, אספאסיאנוס און טיטוס, חרוב געמאכט ירושלים, פארברענט דעם בית המקדש און פארטריבען אידען פון ארץ ישראל. עס איז אבער אן אבסאלוטער פאקט, אז אזוי ווי ביי דעם גלות בבל, אזוי אויך ביי דעם צווייטען חורבן, האבען אידען פריהער געפיהלט און געוואוסט, אז זיי וועלען פארלירען זייער פרייהייט. און עס איז אויך א פאקט, אז אזוי ווי ביי דעם ערשטען חורבן, האבען זיי נאך פריהער געהערט דעם "נחמו, נחמו עמי", אזוי אויך נאך דעם צווייטען חורבן, זיינען אידען אוועק אין גלות מיט א גלויבען אין די גאולה, וועלכע מוז און דארף פאר זיי מיט דער צייט קומען. יאהרהונדערטע לאנג האבען אידען געגלויבט אין דער גאולה און אין משיח'ס קומען — און א רייכער פאלקס עפאס, נאך אנהויבענדיג פון חכמי יבנה, דערנאך פון די חכמי בבל, א. א. וו. איז געשאפען געווארען ארום משיח׳ן...

ד. ה. מיט 46 יאהר צוריק. כל ימיו האט ער געליטען גוואלדיגע צרות און רחקות, אפטמאל פלעגט ער כמעט שטארבען פון הונגער, און בשעת ער איז געווען רב אין בוקארעסט, האט מען איהם נאך צוליעב עפעס א בלבול ארעסטירט, און נאר א דאנק די באמיהונגען פון סער משה מאנטעפיארע, האט מען איהם באפרייט...

...

ערב פסח...

(סקיצע)

פון י. ל. פאקס.

מיין זיידעלע איז א יאהר אכט אלט, און איך לייג אויף איהם גרויסע האפנונג, — ער האט א גוטען קעפעל.

איך וויל ער זאל זיין אן "עפעס", אבער וואס ווייס איך אליין ניט.

דערווייל געהט ער אין סקול — פון געהן אין חדר, פון לערנען אידישקייט האב איך אפילו ניט א טראכט געטאן...

...

באקט אייער אייגען ברויט
מיט
ROYAL YEAST CAKES
דער סטענדערד פון קוואליטי פאר איבער 50 יאהר

ברענגען דעם קרבן תמיד, טויזענד צוויי הונדערט און ניינציג, און "גליקליך איז דער, ווער עס וועט ווארטען און קומען צו די צייטען טויזענד דריי הונדערט און פינף און דרייסיג".

דניאל האט ניט געווי פארשטאנען די אלע חשבונות, ער האט איבערגעפרעגט אבער די געשטאלט האט איהם נאר געענטפערט: "געה, דניאל, די זאכען בלייבען פארבארגען און פארזיגעלט ביז די צייטען פון קץ".

דער זוהר, אבן עזרא, רש"י און אנדערע האבען אויף פארשיעדענע אופנים געזוכט אויסצוטייטשען די באדייטונג פון...

...

צעהלט דניאל, אז די געשטאלט האט 5685, וועלכע מיר צעהלען איצט. איהם געזאגט: ביז עס וועט ווערען טאג, די דריטע אנווייזונג, וועלכע ווערט וועלען אוועקגעהן צוויי טויזענט דריי הונדערט יאהר. — אין דעם לעצטען קאפיטל דערציילט דניאל "דער מועד מועדים וחצי", אדער אין א צווייטען ארט אין טעל האט איהם די געשטאלט אבער געגעבען דניאל גופא אין דער אראמעאישער שפראך צוויי אנדערע ציפערען: "פון דער צייט ביז דער גאולה וועט אוועקגעהן "עדן צו וואס מען האט אויפגעהערט

(פארזעצונג אויף פיידזש 3)

DOMINION EXPRESS COMPANY

וועט אויסצאהלען אין אמעריקאנער דאלארס אין

לויט די פאלגענדע קאסטען.

	ליטא	פוילען	רומעניען
פון 5 $ ביז $30	.80 ס.	.75 ס.	.75 ס.
35	.88	.79	.88
40	1.00	.90	1.00
45	1.13	1.01	1.13
50	1.25	1.13	1.25
55	1.38	1.24	1.38
60	1.50	1.35	1.50
65	1.63	1.46	1.63
70	1.75	1.58	1.75
75	1.88	1.69	1.88
80	2.00	1.80	2.00
85	2.13	1.91	2.13
90	2.25	2.03	2.25
95	2.38	2.14	2.38
$100	2.50	2.25	2.50
איבער $100 צו	2½%	2¼%	2½%

צאהלונגען וועלען געמאכט ווערען פינקטליך, און דעם דערהאלטערס רעסיט וועלען צוריק געגעבען ווערען.

דאמיניאן עקספרעס קאמפאני
סי. פי. אר. בילדינג, 3 קינג איסט, טאראנטא, און אלע אגענטען פון דער קאמפאניע, וועלכע געפינען זיך אין יעדען סי. פי. אר. סטיישאן.
ווען איהר פארטרויט אייער געלט צו דער דאמיניאן עקספרעס קאמפאניע, איז עס זיכער.